

SKATTEUPPBÖRDEN

Riksräkenskapsverket har till riksdagens revisorer överlämnat vissa redogörelser för resultatet av skatteuppbörden. Redogörelserna omfatta resultaten av dels den ordinarie uppbörden av preliminär A-, B- och C-skatt under uppbördsåret 1949—50 (tab. 1) samt under första hälften av uppbördsåret 1950—51, dels den ordinarie uppbörden av kvarstående skatt enligt 1949 års taxering (tab. 2), dels ock restindrivningen fr. o. m. den 1 september 1949 t. o. m. den 31 augusti 1950.

Av redogörelserna framgår bl. a. att under uppbördsterminerna uppbördsåret 1949—50 preliminär skatt inflöt med ett sammanlagt belopp av 3 353 miljoner kronor, varav 1 930 miljoner kronor (42 procent) såsom preliminär B- och C-skatt. Av den sammanlagt debiterade preliminära B- och C-skatten, 1 469 miljoner kronor, restfördes 46 miljoner kronor (3 procent).

Av preliminära skatter inflöt under de tre första uppbördsterminerna innevarande uppbördsår sammanlagt 1 695 miljoner kronor. Av detta belopp utgjorde 981 miljoner kronor preliminär A-skatt och 714 miljoner kronor preliminär B- och C-skatt. Av den för dessa uppbördsterminer debiterade preliminära skatten, 740 miljoner kronor, restfördes 26 miljoner kronor.

Den kvarstående skatten enligt 1949 års taxering förföll till betalning under uppbördsåret 1950—51 med ett sammanlagt belopp av 688 miljoner kronor. Av detta belopp inbetalades i rätt tid 598 miljoner kronor och restfördes omkring 90 miljoner kronor (13 procent). En avsevärd variation i fråga om uppbördsresultat föreligger mellan de olika länen. Sålunda inflöt 92 procent av det debiterade beloppet i Jönköpings län medan däremot i Norrbottens län

icke fullt 79 procent inbetalades i rätt tid.

Den kvarstående skatten enligt innevarande års taxering beräknas uppgå till omkring 704 miljoner kronor och den överskjutande preliminära skatten till omkring 255 miljoner kronor (tab. 1).

Med anledning av redogörelserna ha revisorerna gjort följande uttalande:

Som av den lämnade redogörelsen framgår, inflöt under uppbördsterminerna uppbördsåret 1949—50 såsom preliminär A-skatt 1 930 miljoner kronor och såsom preliminär B- och C-skatt 1 423 miljoner kronor. Under det närmast föregående uppbördsåret uppgick den under uppbördsterminerna influtna preliminära A-skatten till 1 777 miljoner kronor och den preliminära B- och C-skatten till 1 441 miljoner kronor. Den preliminära A-skatten har sålunda ökat med 153 miljoner kronor, medan den preliminära B- och C-skatten minskats med 18 miljoner kronor. Ökningen av den preliminära A-skatten torde bl. a. sammanhånga med en ökning i fråga om förvärvskällan inkomst av tjänst liksom också att preliminär A-skatt kommit till vidgad användning. Minskningen av den preliminära B- och C-skatten torde dessutom bero på en nedgång i fråga om inkomst av rörelse.

Av den lämnade redogörelsen framgår vidare, att av den kvarstående skatten enligt 1949 års taxering — 688 miljoner kronor — omkring 90 miljoner kronor (13 procent) restfördes. Det må i detta sammanhang erinras om att av den kvarstående skatten enligt närmast föregående års taxering — 854 miljoner kronor — omkring 100 miljoner kronor (12 procent) restfördes. Den låga infly-

TABELL 1

Under uppbördssterminerna uppbördsåret 1949—1950 influten preliminär A-, B- och C-skatt, restförd B- och C-skatt, och för samma uppbördsår kvarstående och överskjutande preliminär skatt.

Län	Influten preliminär skatt						Restförd preliminär skatt		Summa gottskriven preliminär skatt		Kvarstående skatt	Överskjutande preliminär skatt
	Prel. A-skatt		Prel. B- och C-skatt		Prel. B- och C-skatt		Prel. B- och C-skatt		Summa gottskriven preliminär skatt		Kvarstående skatt	Överskjutande preliminär skatt
	Milj. kr.	% av s:a gottskr. prel. skatt	Milj. kr.	% av s:a gottskr. prel. skatt	Milj. kr.	% av s:a gottskr. prel. skatt	Milj. kr.	% av s:a gottskr. prel. skatt	Milj. kr.	% av s:a gottskr. prel. skatt	Milj. kr.	Milj. kr.
Stockholms län	357.95	48	377.94	50	13.38	2	749.27	143.03	57.66			
Stockholms stad	121.34	67	55.60	31	3.24	2	180.18	35.03	12.10			
Uppsala	38.07	59	25.70	40	0.80	1	64.57	14.02	3.52			
Södermanlands	57.09	63	32.96	36	0.96	1	91.01	15.99	6.34			
Östergötlands	89.56	61	54.76	38	1.46	1	145.78	28.24	9.26			
Jönköpings	61.64	63	35.45	36	1.15	1	98.24	22.37	7.91			
Kronobergs	26.84	61	16.62	38	0.51	1	43.97	10.25	3.95			
Kalmar	45.05	60	29.48	39	0.84	1	75.37	16.86	6.21			
Gotlands	10.17	59	6.66	39	0.26	2	17.09	5.91	1.42			
Blekinge	32.53	68	14.52	31	0.63	1	47.68	9.11	3.25			
Kristianstads	46.13	57	33.65	42	0.97	1	80.75	21.39	5.87			
Malmöhus	165.14	54	135.69	45	3.43	1	304.26	68.05	19.44			
Hallands	32.23	57	23.72	42	0.57	1	56.52	11.99	5.51			
Göteborgs och Bohus	188.27	54	157.89	45	4.70	1	350.86	83.75	22.99			
Älvsborgs	87.15	59	60.09	40	1.28	1	148.52	28.73	11.27			
Skaraborgs	44.61	58	31.16	41	0.79	1	76.56	17.79	5.91			
Värmlands	65.47	57	47.38	42	1.29	1	114.14	27.28	9.02			
Örebro	68.79	64	38.53	35	0.98	1	108.30	23.03	6.35			
Västmanlands	57.28	64	31.35	35	0.83	1	89.46	18.75	5.18			
Kopparbergs	62.00	55	49.18	44	0.85	1	112.13	18.54	10.45			
Gävleborgs	68.96	62	40.26	37	1.28	1	110.50	21.90	7.89			
Västernorrlands	71.05	59	47.98	40	1.67	1	120.70	20.42	13.94			
Jämtlands	28.62	66	13.81	32	0.84	2	43.27	10.51	4.68			
Västerbottens	44.84	61	26.67	37	1.47	2	72.98	14.68	7.85			
Norrbottnens	59.67	61	35.46	37	1.89	2	97.02	16.03	7.26			
Hela riket	1.930.45	57	1.422.51	42	46.17	1	3.399.13	703.65	255.93			

TABELL 2

Resultatet av den ordinarie uppbörden av kvarstående skatt enligt 1949 års taxering med fördelning dels efter län, dels efter uppbördsterminer.

Län	Debiterade belopp	Influtna belopp	Infly- tande procent	Restförda belopp	Å sjömans förteckning uppförda belopp
	kronor	kronor		kronor	kronor
Stockholms län	141 206 182	113 731 557	80,54	27 474 625	
Stockholms stad	35 187 326	28 663 617	81,46	6 474 075	49 634
Uppsala	14 032 604	12 520 354	89,22	1 502 201	10 049
Södermanlands	16 308 895	14 606 944	89,56	1 691 146	10 805
Östergötlands	27 954 847	25 283 416	90,44	2 658 503	12 928
Jönköpings	23 514 678	21 650 012	92,07	1 864 666	
Kronobergs	10 512 517	9 647 674	91,77	854 550	10 293
Kalmar	16 947 614	15 201 087	89,69	1 645 995	100 532
Gotlands	5 894 953	5 120 600	86,86	727 167	47 186
Blekinge	10 258 350	8 695 577	84,77	1 460 037	102 736
Kristianstads	20 247 689	18 200 135	89,89	1 975 814	71 740
Malmöhus	63 848 447	57 923 914	90,72	5 639 067	285 466
Hallands	13 580 949	12 498 026	92,03	1 061 479	21 444
Göteborgs och Bohus	65 910 546	57 692 543	87,53	7 637 200	580 803
Älvsborgs	30 161 779	26 952 974	89,36	3 181 441	27 364
Skaraborgs	17 809 850	16 257 622	91,28	1 528 699	23 529
Värmlands	22 332 684	20 173 082	90,33	2 143 095	16 507
Örebro	22 000 225	20 065 820	91,21	1 928 840	5 565
Västmanlands	15 926 859	14 206 378	89,20	1 720 481	
Kopparbergs	20 683 512	18 617 797	90,01	2 065 715	
Gävleborgs	22 237 115	19 468 060	87,55	2 769 055	
Västernorrlands	27 733 818	24 778 509	89,34	2 878 705	76 604
Jämtlands	11 099 888	9 241 643	83,26	1 858 245	
Västerbottens	15 655 689	13 552 034	86,56	2 085 764	17 891
Norrbottens	17 338 237	13 663 418	78,81	3 674 819	
Hela riket	688 385 253	598 412 793	86,93	88 501 384	1 471 076
Därav:					
1:a uppbördsterminen	349 723 979	305 175 855	87,26	43 780 949	767 175
2:a	338 661 274	293 236 938	86,59	44 720 435	703 901

tandeprocenten torde kunna tillskrivas flera samverkande orsaker. En förhållandevis stor del av den kvarstående skatten synes sålunda vara hänförlig till sådana skattskyldiga, vilka påförts preliminär B-skatt med så lågt belopp, att detta icke motsvarat de verkliga inkomstförhållandena. Svårigheter ha sedermera uppstått för dessa skattskyldiga att inom fastställd tid betala den kvarstående skatten. I viss utsträckning ha också skattskyldiga med preliminär B-skatt under löpande inkomstår begärt och erhållit med hänsyn till de verkliga

förhållandena icke motiverad jämkning av påfordr preliminärskatt, vilket resulterat i en många gånger avsevärd kvarstående skatt, som sedermera icke kunnat inbetalas i rätt tid. Vidare har i ett antal fall anstånd enligt uppbördsförordningens bestämmelser medgivits sådana skattskyldiga, vilkas skattebetalningsförmåga på grund av arbetslöshet eller sjukdom eller eljest oförvällat blivit nedsatt, vilket förhållande fått till följd, att dessa måst restföras. Kvarstående skatt har även påförts skattskyldiga, som då denna skatt förfal-

lit till betalning, icke längre innehaft arbetsanställning. Detta gäller främst kvinnor, vilka på grund av giftermål lämnat tidigare arbetsanställningar. Vidare torde en anledning till den låga inflytandeprocenten vara att söka i den lokala skattemyndighetens möjlighet att efter ansökan av skattskyldig förordna att löneavdrag icke skall ske eller skall verkställas med mindre belopp än som rätteligen bör göras, därest det belopp, som skulle återstå sedan löneavdrag gjorts, understiger vad den skattskyldige kan anses behöva för sin försörjning.

I orter, där ett högt existensminimum tillämpas av de lokala skattemyndigheterna, har ifrågavarande förhållande visat sig inverka menligt på uppbördsresultatet. Slutligen har i åtskilliga fall arbetsgivare underlåtit att i behörig ordning verkställa löneavdrag eller försummat att inom föreskriven tid till uppbördsmyndighet inbetala innehållet belopp. Det är tänkbart, att sådan underlåtenhet i viss utsträckning kan förklaras av vetskapen om den därmed förknippade, i allmänhet ringa straffpåföljden. Revisorerna finna det angeläget att genom straffskärpning åtgärder snarast vidtagas i syfte att förebygga försummelser av berörda slag.

Enligt 1950 års taxering beräknas, såsom i det föregående berörts, den kvarstående skatten för uppbördsåret 1949—50 till omkring 704 miljoner kronor och den överskjutande preliminära skatten till 225 miljoner kronor. Den kvarstående skatten enligt närmast föregående års taxering uppgick, därest hänsyn icke togs till prövningsnämndernas taxeringsändringar, till 703 miljoner kronor och den överskjutande preliminära skatten till 257 miljoner kronor. Relativt sett har dock den kvarstående skatten nedgått med c:a 1 procent i förhållande till den slutligt debiterade skatten enligt taxeringarna för berörda år. I flertalet län har en minskning i fråga om den kvarstå-

ende skatten uppkommit. I Göteborgs och Bohus län har emellertid den kvarstående skatten ökat med något mer än 15 miljoner kronor. Denna ökning har föranletts av speciella förhållanden, bl. a. att ett antal större företag påförts kvarstående skatt med sammanlagt c:a 29 miljoner kronor, varav 12 miljoner hänförs till ett enda företag.

Enligt vad som framgår av riksräkenskapsverkets budgetredovisning för åren 1947/48—1949/50 uppgår det sammanlagda beloppet av sådan preliminär A-skatt, som icke inbetalats i rätt tid samt i anledning därav särskilt uppdebiterats, till omkring 23 miljoner kronor. Under nämnda budgetår ha 16 miljoner kronor influtit, varför vid utgången av budgetåret 1949/50 således 7 miljoner kronor kvarstodo oredovisade. Enligt vad revisorerna erfarit har sådan utredning, som omförmäles i 24 § tillämpningskungörelsen till uppbördsförordningen, vari bl. a. stadgas att lokal skattemyndighet med hjälp av exekutionsbiträden inom myndighetens tjänstgöringsområde eller andra till förfogande ställda biträden har att verkställa undersökning rörande anledning till att skatt icke erlagts för de i särskild restförteckning upptagna skattskyldiga, icke alltid skett med önskvärd skyndsamhet. Med anledning härav vilja revisorerna framhålla angelägenheten av att sådan utredning och därav föranledd debitering sker utan dröjsmål. Det synes också angeläget, att debitering av slutlig skatt icke nödigtvis ersätter särskilt uppdebiterad A-skatt, varigenom en skattskyldig kommer i åtnjutande av ett ur det allmännas synpunkt opåkallat betalningsansånd. Uttagandet av skatten kan till följd härav komma att äventyras genom att den skattskyldige eller i förekommande fall dennes arbetsgivare under tiden kommit på obestånd eller över huvud fått betalningssvårigheter.